

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/103/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623216477
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2024:5623216477.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou Mgr. Slavomírou Mlynarčíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého: A. A., nar. XX. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu B. XXXX/XX, C., v súčasnosti v Reedukačnom centre, Zámok 1, Hlohovec, zastúpeného kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, so sídlom Námestie Slobody 9, Ružomberok, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: D. A., nar. XX. XX. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu B. XXXX/XX, C. a E. F. A., nar. X. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu B. XXXX/XX, C., v konaní o uloženie výchovného opatrenia maloletému, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e maloletému A. A., nar. XX. X. XXXX výchovné opatrenie, ktorým maloletého dočasne o d n í m a z osobnej starostlivosti rodičov a n a r i a d ť u j e maloletému pobyt v Reedukačnom centre so sídlom Zámok 1, Hlohovec, 920 29, IČO: 00 163 309 na zabezpečenie odbornej pomoci najdlhšie do 13. 6. 2024.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania. Poučeníu som porozumela. az: 32 ods. 1, 2 CMP.omrel. a oznámenia csoupečiť svoje základné životné potreby. nie je schopná n

odôvodnenie:

1. Rodičia maloletého A. A. podali na Okresnom súde Liptovský Mikuláš dňa 8. 11. 2023 návrh na uloženie výchovného opatrenia, ktorým súd uloží maloletému dieťaťu výchovné opatrenie, ktorým ho dočasne odníme zo starostlivosti rodičov a nariadi mu pobyt v Reedukačnom centre Hlohovec, Zámok 1, Hlohovec 920 29. Návrh odôvodnili tým, že problémy so správaním ich syna sa stupňujú do rozmerov neúnosných pre celú rodinu. A. navštevuje 1. ročník G. H. I. J., odbor kuchár. V škole sa čoraz častejšie vyskytujú problémy v jeho správaní, ktoré vedenie školy riešilo dohovorom s A. a rodičmi. Škola a rodičia sú v intenzívnom kontakte s CPP v Ružomberku. A. sa správa agresívne, stupňuje vyhrážky voči spolužiakom, ktorí z neho, podľa vyjadrenia školy, majú strach. A. navštevuje školu nepravidelne, čoraz častejšie vymeškáva vyučovanie. Rodičov vôbec neakceptuje a vyhráža sa im („ak mi vy pokazíte život, tak vám ho ja pokazím, zavolám na vás políciu, mafiu a podobne ... „). A. verbálne napáda členov rodiny a vyskytli sa aj fyzické útoky. Niekoľkokrát boli nútení zavolať políciu. A. sa agresívne správa voči mladšiemu 11-ročnému bratovi, ktorý má z neho neustály strach a snaží sa mu vyhábať. A. začal ponocovať, fajčiť, klamať, brať z domu veci, piť alkohol, opakovane sa vyhrážal kamarátom, ktorí to riešili cez políciu a rodičov. A. si neuvedomuje závažnosť svojho správania. Prisľúbil zlepšenie, ale pri prvom usmernení, aby dodržiaval dohodnuté pravidlá, vznikne konflikt a situácia sa opakuje. Pre výrazné problémy v správaní v škole a doma, A. od útleho veku navštevoval rôzne zariadenia. V správe CPP Ružomberok je popísaná u A. porucha vzťahovej väzby a jeho ubližovanie ostatným. A. je sledovaný detským psychiatrom A. K., ktorý mu indikoval liečbu, o dodržiavanie ktorej sa rodičia snažia. A. je podmienene vylúčený zo školy (Hotelovej akadémie v Žiline), ktorú v súčasnosti nechce navštevovať. A. správanie presahuje možnosti doteraz podniknutých krokov (pohovory v škole,

spolupráca s CPP, spolupráca s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, políciou, tímová spolupráca odborníkov). Stupňujúce sa agresívne prejavy v A. správaní presahujú mieru únosnosti a vyvolávajú vážne obavy z možného ublíženia na zdraví doma aj v škole. A. správanie ohrozuje nielen okolie, ale aj jeho (riziko vzniku látkovej závislosti, neukončenie stredoškolského vzdelania).

2. Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením zo dňa 8. decembra 2023 sp. zn. 9P/103/2023 začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým rodičom uložil povinnosť dočasne odovzdať maloletého A. do starostlivosti Reedukačného centra, Zámok 1, Hlohovec, najdlhšie na 6 mesiacov od odovzdania maloletého dieťaťa.

3. Predvolanie na pojednávanie bolo doručené Reedukačnému centru v Hlohovci dňa 23. 1. 2024. Súd informoval maloletého A. o konaní písomne a umožnil mu písomne sa vyjadriť ku konaniu, ktorú možnosť maloletý A. využil.

4. Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti Reedukačného centra, ktorému bolo predvolanie na pojednávanie riadne a včas doručené. Reedukačné centrum ospravedlnilo neúčast' na pojednávaní a súhlasilo s pojednávaním v jeho neprítomnosti.

5. Matka maloletého vypovedala, že má s manželom rovnaký postoj. Ak sa A. vráti domov, je potrebné nastaviť mu hranice. Po rozhovoroch s ním si myslí, že pobyt v reedukačnom centre mu po psychickej stránke neprospieva. Majú problém overiť si, či svoju snahu myslí vážne. Návštevy psychológa by boli pre neho vhodnejšie ako súčasný pobyt v reedukačnom centre. Trestné stíhanie A. je za vec, ktorá sa mala stať v Bratislave. Ťažko povedať, či je to pravda. Údajne mal byť poškodený mladší a slabší spolužiak, ktorý bol aj mentálne na tom horšie. A. ho mal na záchodoch prinútiť k orálnemu uspokojeniu. A. to popiera. Priame dôkazy o tom nie sú. Trestné oznámenie podávala vychovávateľka, ktorá si všimla, že tento chlapec je utiahnutejší.

6. Otec maloletého vypovedal, že A. je veľmi komplikovaná osobnosť. Ako malé dieťa bol odmietnutý a nie je schopný vytvoriť vzťahovú citovú väzbu. Túto má narušenú voči ostatným ľuďom. Má problém nadväzovať vzťahy s ľuďmi a to aj blízkymi, ktorým na ňom záleží. A. sa vie správať účelovo (dokáže druhého opiť rožkom). Je ťažké mu veriť a ťažké je s ním vychádzať. Treba sa snažiť a dať A. L., lebo ak ju nedostane, bude si robiť všetko po svojom. A. potrebuje podporu rodiny, inak je stratený. On vyzerá sebavedomo, ale svoje sebavedomie iba hrá. A. má problém priznať si chyby a nemá v sebe pokoru a jeho prejavy sú veľa krát účelové. Bolo by dobré mu pobyt v reedukačnom centre skrátiť a je dobré, že si v reedukačnom centre uvedomil, že má rodinu a čo všetko môže stratiť. Počas tejto doby si oddýchli, lebo jeho správanie už bolo za hranicou znesiteľnosti. A. má snahu sa vrátiť a pokračovať v živote inou cestou. Stále má však v sebe hnev. Možno by bola cesta skrátiť mu pobyt v reedukačnom centre. A. potrebuje pomocnú ruku. Prežíva to rovnako ako oni, má potrebu rodiny, ale či to myslí skutočne, je otázne. Snažili sa mu stanoviť hranice, ale on je dosť manipulatívny a je schopný aj klamať, aby dosiahol svoj cieľ. Napriek tomuto všetkému ho majú radi. Kto iný, ako rodičia by mali pri ňom stáť a pomáhať mu. Preto by uvítali skrátený pobyt v reedukačnom centre, aby svoj čas mohol tráviť vo vhodnejšom prostredí a efektívnejšie sa zaradil do života. A. mal problém s manuálnou prácou. A. mal problém vlastne so všetkým. Má v sebe dobro, ako sa vyjadřila jedna riaditeľka školy, je to diamant, ktorý je potrebné brúsiť. Samozrejme nebolo by to tak, že by sa z Reedukačného centra vrátil a váľal by sa doma a robil by si čo chcel. Za určitých podmienok súhlasia so skrátením pobytu v reedukačnom centre. On vypracoval pravidlá v domácnosti, ktoré sa týkajú aj A. brata M.. U A. je veľký problém, aby robil niečo, o čo nemá záujem. A on nemá záujem vlastne o nič. Má problém počúvať. Doma mal stanovené hranice, ale ich nedodržiaval. Chcú, aby pokračoval v odbornej pomoci psychiatra a psychológa, v krúžku Prerod, ktorý mával jedenkrát týždenne a bol zameraný na pomoc deťom ako je A.. Našli nového psychológa v Liptovskom Mikuláši a na sedenia by chodil A. a aj oni. Ľudia sa čudujú ako ho vychovali, ale oni mu dali prvé a posledné. Snaha z ich strany je, ale je obava, či je aj z A. strany. Ak by sa mal vrátiť z reedukačného centra skôr ako pred júnom 2024, musel by mať už doma vytvorené podmienky. Musel by byť prijatý na štúdium na nejakej škole s tým, že 20. marca končí obdobie prijímacích pohovorov. Buď by musel mať pripravenú nejakú školu, brigádu alebo prácu. Skúsia mu nájsť školu, do ktorej by ho boli ochotní prijať, alebo prácu, kde by ho boli schopní zamestnať. Mal to najlepšie, čo bolo v Žiline, ale zlyhal. A. nechcel študovať na hotelovej akadémii kvôli tomu, že by mal záujem o štúdium, ale preto, že Žilina je veľké mesto. V súčasnosti by bola možná škola, ktorá by ho pripravila na nejaké manuálne zamestnanie.

7. Kolízna opatrovníčka vo svojom stanovisku uviedla, že je potrebné, aby súd rozhodol o výchovnom opatrení pobytom A. v reedukačnom centre aj preto, že reedukačný proces ešte nie je ukončený. V súčasnosti bežia proti A. dve trestné stíhania (jedno na základe oznámenia rodičov).

8. Maloletý A. vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že ho mrzia jeho činy, ktoré si momentálne odpykáva. Až v zariadení si uvedomil všetko zlé, čo spravil a úprimne to ľutuje. Myslí si, že každý má právo na druhú šancu. Vie, že doma to s ním bolo ťažké, rodičom sa vyhráždal, ale bez nich by tu nebol. Veľmi rád by sa čo najskôr vrátil domov. Výsledky v zariadení má dobré a chce sa začleniť normálne do života, doštudovať školu, nájsť si prácu a osamostatniť sa. Rodičia sú ochotní za neho na súde bojovať. Rodičia mu nastavili jasné podmienky. Matka mu povedala, že bude musieť navštevovať hĺbkovú terapiu a otec, aby bol doma hlavne klud. Uvedomil si svoje chyby a prisahá, že ak by to na súde dopadlo dobre, bude sa správať slušne a civilizovane. Veľa ľudí mu povedalo, že na právoplatnosť rozsudku sa čaká dlho. Chce, aby sa to nenaťahovalo a uzavrelo a mohol ísť čo najskôr domov.

9. Okrem výsluchu účastníkov (rodičov maloletého dieťaťa) súd vo veci vykonal dokazovanie listinami v spise, najmä zápis z pohovoru so žiakom Hotelovej akadémie v Žiline zo dňa 12. 10. 2023 číslo listu, ďalej čl. 3-4, správa z diagnostického vyšetrenia zo dňa 3. 3. 2023 z Centra poradenstva a prevencie v Ružomberku čl. 5-9, rodný list maloletého A. A. čl. 10, lustrácie v registri obyvateľov účastníkov konania čl. 13, kópia rozsudku Okresného súdu Ružomberok čl. 4P/256/2008-107 čl. 16-17, lustrácia v registri obyvateľov účastníkov konania čl. 18-19, výťah akreditovaných subjektov vedených Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR čl. 21-23, oznámenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok o umiestnení maloletého A. v Reedukačnom centre v Hlohovci čl. 49, záznam z odovzdania dieťaťa do Reedukačného centra Hlohovec čl. 50, list maloletého A. adresovaný Okresnému súdu Liptovský Mikuláš čl. 58, správa Reedukačného centra so sídlom v Hlohovci zo 7. 2. 2024 čl. 62-64, potvrdenie Reedukačného centra so sídlom v Hlohovci o umiestnení maloletého A. zo dňa 22. 12. 2023 čl. 54, obsah pripojeného spisu Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 4P/256/2008.

8. § 37 z. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (1) Nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností. (2) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu, b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené, c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce, d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu. (3) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov, b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovú a inak závislých. (4) Na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom, b) inú povinnosť. (5) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa

odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2. (6) Ak súd rozhodne o uložení výchovných opatrení podľa odseku 3, môže ich vhodne a účelne spájať s výchovnými opatreniami uvedenými v odseku 2. (7) Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. (8) Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

9. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti, s prihliadnutím na všetko, čo počas konania vyšlo najavo má súd preukázané nasledovné. Maloletý A. A., nar. XX. X. XXXX je osvojencom E. F. A. a D. A.. O osvojení rozhodol Okresný súd Ružomberok rozsudkom zo dňa 13. 11. 2008 č. k. 4P/256/2008-107. A. bol študentom Hotelovej akadémie v Žiline, v učebnom odbore kuchár (prvý ročník). Kvôli priestupkom voči školskému poriadku (šikanovanie, nebezpečné vyhrážanie, neospravedlnená absencia) škola navrhla jeho podmienené vylúčenie zo štúdia. Na začiatku školského roku (4. 9. 2023) absolvoval A. pohovor, na ktorom bol oboznámený s pravidlami správania počas teoretického vyučovania a odborného výcviku. A. bol dôrazne upozornený na nutnosť dodržiavania pokynov pedagogických zamestnancov. A. opakovane porušil dohodnuté pravidlá, viackrát verbálne útočil na spolužiakov a dopustil sa priestupkov voči školskému poriadku. Ani po upozorneniach majstra odborného výcviku a dozor konajúcich pedagogických zamestnancov v jeho správaní nedošlo k náprave. A. absolvoval 12. 10. 2023 pohovor v prítomnosti riaditeľky školy, majstra odborného výcviku a výchovnej poradkyne. Predmetom pohovoru boli verbálne útoky voči spolužiakom, ktorým sa vyhrážal: „vypichnem ti oči, počkám si na teba, zbijem ťa tak, že skončíš v nemocnici, nemám problém zabiť človeka“. Takéto správanie má prvky šikanovania a A. vyhrážky vyvolávajú medzi spolužiakmi obavy a napätie. Jeden zo žiakov uvádza ako dôvod neprítomnosti v škole strach z A.. A. sa vyhrážal aj žiakom inej triedy prvého ročníka (odbor čašník, servírka): „mám uja policajta, ktorý pozná len dva typy ľudí, takých, ktorých má rád a takých, ktorých nemá rád“. A. sa nevhodne až agresívne správal počas odborného výcviku (mal problém rešpektovať pokyny majstra odborného výcviku). Jeho reakcia na upozornenie bola hnevľivá až agresívna, Raz hodil nádobu s očistenými zemiakmi na zem. Na odbornom výcviku je disciplína a dodržiavanie bezpečnostných pravidiel dôležité, kvôli zvýšenému nebezpečenstvu úrazu. A. má 14 neospravedlnených hodín, lebo sa po chorobe odmietol vrátiť do školy (správa z 12. 10. 2023). V správe Centra poradenstva a prevencie v Ružomberku zo dňa 3. 3. 2023 sa uvádza, že od mája 2011 je A. v starostlivosti pedopsychiatra (medikamentózne liečený s diagnózou hyperkinetická porucha správa F90.1). A. mal sťažnú adaptáciu v materskej škole pre poruchy v správaní. V tom čase sa dal výchovne usmerniť. Navštevoval rehabilitačné centrum v Ružomberku. Od 9. 2. 2012 zmenil materskú školu. A. potreboval kontrolu kvôli častému impulzívnemu reagovaniu voči deťom. V základnej škole pretrvávali problémy v A. správaní a prejavovali sa slovným a fyzickým ubližovaním (posmešné poznámky, vyhrážky). V školskom roku 2017/2018 a 2018/2019 (štvrtý a piaty ročník základnej školy) bol A. umiestnený v Liečebno-výchovnom sanatóriu v Ľubochni. Problémy v A. správaní pretrvávali, preto absolvoval pobyt v Psychiatrickej nemocnici v Kremnici (šiesty ročník základnej školy). Od siedmeho ročníka základnej školy bol v Liečebno-výchovnom sanatóriu v Bratislave. A. je od 4. 9. 2009 v starostlivosti Centra poradenstva a prevencie Ružomberok. U A. bolo zistené zaostávanie v sociálnom a emocionálnom vývine, pravdepodobne na podklade traumatizujúcich okolností ranného vývinu. U A. bolo zistené oslabenie centrálného nervového systému, emočná labilita, znížená tolerancia záťaže, oslabená vôľová sebaregulácia, porucha pripútania. A. má problémy s vytváraním a udržiavaním adekvátnych sociálnych vzťahov. U A. je zvýraznená potreba bezpečia, istoty a uznania. A. je v starostlivosti pedopsychiatra a neurológa. Podľa záverov psychologického vyšetrenia z 24. 2. 2023 sa A. intelektuálna výkonnosť nachádzala v strednom pásme priemeru v oboch zložkách intelektu verbálnej a názorovej. V porovnaní s predchádzajúcimi psychologickými vyšetreniami u A. ustúpil motorický nepokoj a prejavy hyperaktivity. ADHD sa manifestuje v nepozornosti, v prejavoch impulzivity v myslení a konaní, netrepezlivosti a zvýšenej dráždivosti v situáciách záťaže a neúspechu. A. osobnosť je extrovertne orientovaná s prejavmi emočnej lability so zameraním na uspokojovanie svojich potrieb. A. má oslabenú toleranciu záťaže a vôľovo-regulačné mechanizmy správania. Zdá sa, že má snahu viac sa ovládať a do sebaregulácie zapájať vôľu. Verbálne uzná

chybu a svoj podiel zodpovednosti za svoje rozhodnutie. Mierny posun nastal v snahe vysvetľovať a ospravedlňovať svoje správanie vonkajšími okolnosťami. A. oceňuje partnerský a rešpektujúci prístup zo strany dospelých. Pociť partnerstva mu môže dodávať partia kamarátov, vplyvom ktorej sa môže zintenzívniť potreba jeho seberealizácie. Centrum odporučilo pokračovať v integrácii na strednej škole bez potreby modifikácie učebných osnov. Vo výchovnom pôsobení v školskom a domácom prostredí centrum odporučilo partnerský a rešpektujúci prístup zo strany dospelého s nastavením jasných hraníc a dôsledkami porušovania hraníc. U A. je potrebné pokračovať v tímovej spolupráci školy, rodičov a odborníkov. Vhodné je pokračovať v psychologickej starostlivosti, absolvovať konzultácie v Centre poradenstva prevencie podľa potreby a kontrolné vyšetrenie v 3. ročníku strednej školy.

10. Maloletý A. A. bol odovzdaný do Reedukačného centra v Hlohovci Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok dňa 13. 12. 2023.

11. Reedukačné centrum v Hlohovci vypracovalo správu (7. 2. 2024). Maloletý A. bol zaradený do učebného odboru strojárka výroba na Strednej odbornej škole v Hlohovci. Na prostredie školy sa adaptoval bez zjavných problémov a patrí medzi pomerne dobrých žiakov. O vedomosti prejavuje iba sporadický záujem. Zadané úlohy plní, ale vyžaduje pomoc a kontrolu pedagógov. Na odbornom výcviku je jeho výkon lepší ako v teoretickom vyučovaní. Javí sa ako priemerný žiak s vybudovanou disciplínou a slušným správaním k majstrovi. Manuálna práca ho nebaví a je potrebné ho motivovať. Spolužiaci ho prijali s výhradami, lebo pôsobí povýšenecky a považuje sa za múdrejšieho. K ostatným sa správa s odstupom a nepôsobí príliš priateľsky. S režimovými pravidlami, vnútorným, disciplinárnym a školským poriadkom zariadenia mal zo začiatku mierne problémy. Aj keď si na režimový systém zvykol má k nemu určité výhrady. Väčšinou verbalizoval nespokojnosť s akoukoľvek oblasťou odborného výcviku, školského prostredia, úseku výchovy, na všetkom našiel niečo, čo by zmenil a z jeho pohľadu zlepšil. Zameriaval sa aj na zamestnancov, ktorých si príliš všimával a mal tendenciu ich hodnotiť. Zo začiatku bol skeptický a mal predsudky voči chlapcom umiestneným v zariadení. Počas prijímacieho pohovoru sa zdôveril sociálnej pracovníčke o silnej asymptatii voči Rómom, čo sprevádzal rôznymi vyhrážkami na ich osoby. O svojom presvedčení hovoril aj vychovávateľovi. Ostatní chlapci vo výchovnej skupine sa dozvedeli o jeho názoroch, predsudkoch a činoch, ktoré spáchal v domácom prostredí a začali na neho pozeráť negatívne. Nestotožňujú sa s človekom, ktorý ubližoval druhým ľuďom a bol súčasťou skupiny skinhedov. Nepáčilo sa im, že si dostatočne neplní svoje povinnosti a má tendenciu si ich uľahčovať. Údajne to vyústilo do fyzického napadnutia A. jedným chlapcom (Rómom). Vo výchovnej skupine sa A. sťažoval na šikanovanie. Vec bola riešená individuálnym pohovorom so psychologičkou, vychovávateľom a počas návštevy sociálnej kurately. A. sa odmietal k veci ďalej vyjadrovať a nechcel ju ďalej riešiť. Tvrdil, že situácia sa upokojila a problémy už nemá. Ku konfliktom v skupine nedochádza, chlapci sa ho snažia rešpektovať, ale nepovažujú ho za kamaráta. A. nevyvíja iniciatívu, aby si vytváral bližšie priateľstvá. Viac sa zdržiava v blízkosti dospelých alebo trávi čas osamote. V komunikácii so zamestnancami je slušný a rešpektujúci. Do povinností je potrebné ho nútiť a kontrolovať ich splnenie. Má tendenciu vyhýbať sa práci. Od začiatku pobytu neporušil vnútorný, disciplinárny a školský poriadok zariadenia. Opätovne sa u neho vyskytli tiky v oblasti tváre, najmä keď sa cíti nekomfortne a v jeho prežívaní dominujú negatívne emócie. Na ťažkosti sa nezvykne sťažovať. Doposiaľ bol chorý a päť dní umiestnený v zdravotnej izolácii. Zdravotný stav bol celý čas monitorovaný zdravotnou sestrou. Plánované psychiatrické vyšetrenie sa preložilo na 16. 2. 2024. A. sa snaží dodržiavať vnútorný poriadok zariadenia a nevytvárať problémy, lebo sa chce so zariadenia dostať čo najskôr. Jeho správanie hodnotia ako účelové. Ak nie je v blízkosti dozor, A. správanie sa mení. Počas umiestnenia v izolácii sa správa neprimerane, napríklad búchal do stien a vulgárne sa vyjadroval na zariadenie, vyhrážal sa, že „to tam všetko rozbije“. Po príchode zdravotnej sestry sa snažil situáciu utuľtať a tváril sa, že je všetko v poriadku. Presviedčal ju, aby to nikomu nehovorila. Začal tvrdiť, že s Rómami žiaden problém nemá a ani nemal a prekážajú mu pedofili, preto bol súčasťou skinhedov. Naďalej chce dávať najavo svoje extrémistické názory aspoň svojím výzorom (vyholením hlavy), aby sa odlišoval od väčšiny. Vzhľadom na krátkodobosť pobytu v zariadení je otázne, v akej miere je jeho správanie účelové a kedy hovorí pravdu. A. svoje názory mení podľa situácie a svoje správanie často bagatelizuje a neguje. A. je presvedčený, že po pojednávaní 26. 2. 2024 bude prepustený do domáceho prostredia. Napriek opakovanému vysvetľovaniu situácie sa fixuje na odchod zo zariadenia a iné možnosti nepripúšťa. Fungovanie zvláda pomerne dobre, keďže má jasne stanovené hranice a pravidlá, ktoré v domácom prostredí absentujú. Reedukačné centrum nebude mať námietky voči pokračovaniu reedukačného procesu na riadení výchovného opatrenia. Maloletému bolo uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave III vznesené obvinenie za zločin sexuálneho násillia (ČVS: ORP-298/1-VYS-B3-2023).

12. U maloletého A. sa už od predškolského veku prejavovalo nevhodné správanie, keď impulzívne reagoval voči iným deťom, ktoré pokračovalo na základnej škole (slovným a fyzickým ubližovaním iným deťom). Maloletý A. absolvoval dva ročníky základnej školy v Liečebno-výchovnom sanatóriu v Ľubochni. Nevhodné prejavy správania pretrvávali aj v šiestom ročníku základnej školy v Ružomberku, preto absolvoval pobyt v Psychiatrickej nemocnici v Kremnici (počas šiesteho ročníka základnej školy). Následne od siedmeho ročníka pokračoval vo vzdelávaní v Liečebno-výchovnom sanatóriu v Bratislave. Nevhodné správanie maloletého sa podstatne nezmenilo ani počas štúdia na Hotelovej akadémii v Žiline. A. verbálne útočil voči iným študentom školy (vyhrážkami), čím u nich vzbudzoval strach. A. mal na strednej škole 14 neospravedlnených hodín. A. mal problémy rešpektovať pedagógov a zamestnancov školy. Následkom A. správania bolo rozhodnutie školy o podmienenečnom vylúčení zo štúdia. V rannom detstve boli A. diagnostikované hyperkinetická porucha správania a porucha aktivity a pozornosti. A. vývin bol nerovnomerný. Zaostával v sociálnom a emocionálnom vývine. Pravdepodobnou príčinou sú traumatizujúce zážitky z útleho detstva (po narodení XX. X. XXXX bol umiestnený v detskom domove). Až od 28. 9. 2007 mal možnosť žiť s budúcimi osvojiteľmi. Preto je pravdepodobné, že na základe prežitých udalostí v ranom detstve trpí prejavmi porúch pripútania sa. U A. sa to prejavuje problémami s vytváraním a udržiavaním primeraných sociálnych vzťahov. A. je v dlhodobej starostlivosti psychiatra a neurológa. A. potrebuje jasne stanovené hranice a pravidlá správania a musí byť vedomý dôsledkov prekročenia hraníc a porušenia pravidiel. Ak A. nedokáže ovládať svoje správanie voči ostatným ľuďom s ohľadom na ujmu, ktorú im tým spôsobuje (v psychickej alebo fyzickej rovine). Je nevyhnutné, aby A. pochopil, že protispoločenské správanie bude mať negatívne dôsledky najmä pre neho. V domácom prostredí rodičia nedokázali eliminovať negatívne prejavy A. správania, ktoré ohrozovalo nielen ich, mladšieho syna, kamarátov, spolužiakov, ale aj samotného A., ktorý bol nekritický k svojmu správaniu. Po fyzickom napadnutí členov rodiny, museli rodičia volať opakovane políciu. Rodičia zvažovali možnosť skrátenia A. pobytu v resocializačnom zariadení, ale v čase rozhodovania súdu (26. 2. 2024) nemali vytvorené podmienky na A. návrat do rodinného prostredia. Z pohľadu súdu podmienkami na návrat do rodiny je zabezpečenie školy, v ktorej sa bude A. vzdelávať, prípadne zamestnanie, aby sa u A. kontinuálne pokračovalo v študijných alebo pracovných návykoch. A. v septembri 2024 dovŕši 18 rokov. Dňom 13. 6. 2024 uplynie 6 mesiacov od umiestnenia A. do resocializačného zariadenia na základe neodkladného opatrenia súdu. Za obdobie od 13. 12. 2023 do vypracovania správy resocializačným centrom 7. 2. 2024 nedošlo u A. k takej podstatnej zmene správania, ktorá by viedla súdu k presvedčeniu, že po návrate do domáceho prostredia pred uplynutím 6 mesiacov od umiestnenia do resocializačného zariadenia A. zmení svoje správanie a nebude hrozbou pre seba a svoje okolie. Vyššie uvedené zistenia viedli súd k nariadeniu výchovného opatrenia na zabezpečenie odbornej pomoci maloletému A., ktorej cieľom je korekcia jeho spoločensky neprijateľného správania. Súd sleduje účinnosť výchovného opatrenia priebežne, aby mohol zhodnotiť splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd môže zrušiť výchovné opatrenie, ak splní svoj účel. Súd však môže rozhodnúť aj o opakovanom uložení výchovného opatrenia, ak je to v záujme maloletého dieťaťa. Ku dňu vyhlásenia rozsudku súd považuje lehotu 6 mesiacov od umiestnenia maloletého do resocializačného zariadenia za primeranú, aby po poskytnutí odbornej pomoci dokázal A. korigovať svoje správanie a nebol hrozbou pre seba a svoje okolie.

13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 a § 57 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v počte vyhotovení pre každého účastníka a súd. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.